

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Stedelijke Basisschool - De Harp te GENT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	20917
Instelling	Stedelijke Basisschool - De Harp
Directeur	Cindy STEP
Adres	Bagattenstraat 155 - 9000 GENT
Telefoon	09-225.98.59
E-mail	deharp.dir@gent.be
Website	www.deharp.freinet.be
Bestuur van de instelling	Stad Gent - Dep. Onderwijs en Opvoeding
Adres	Keizer Karelstraat 1 - 9000 GENT
Scholengemeenschap	Nexus Gandae
Adres	Neermeerskaai 2 - 9000 GENT
CLB	Interstedelijk CLB Gent
Adres	Jubileumlaan 215 - 9000 GENT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	12-01-2015, 13-01-2015, 14-01-2015, 15-01-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	15-01-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	28-01-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Vera POLLIER
Teamleden	Yves VAN MOORLEGHEM

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	18
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Stedelijke Basisschool De Harp is gelegen in het centrum van de stad Gent en recruteert vooral kinderen uit de werkomgeving van de ouders. De school volgt de pedagogische methode volgens Freinet en organiseert in de kleuterafdeling de 'classe unique' waardoor in alle klassen alle kleuterleeftijden vertegenwoordigd zijn. De klassen in de lagere afdeling bestaan uit leefgroepen die telkens twee leeftijdsgroepen bevatten. Per geboortjaar of leerjaar wordt een maximumcapaciteit van vijftientig kinderen bepaald. Na een aantal vroegere wissels in het team, is er nu een vrij stabiele leerkrachtengroep.

Om een zicht te krijgen op de ontwikkeling van de kinderen maakt het team gebruik van observaties en toetsen. De school heeft aandacht voor het vermijden van zittenblijven. De laatstejaarsleerlingen nemen deel aan toetsen die uitgaan van de onderwijskoepel. De scores zijn bevredigend. Resultaten van oud-leerlingen in het secundair onderwijs bevestigen deze uitslagen. De analyse van de enquête voor het welbevinden, afgenomen bij de oudste leerlingen toont geen significant verschil met de gemiddelde leerling in Vlaanderen. Een tevredenheidsonderzoek georganiseerd voor het personeel van de stad Gent, geeft een hoge mate van tevredenheid en betrokkenheid aan van de leerkrachten.

Op basis van het vooronderzoek van 6 januari 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor dezelfde leergebieden de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding en de deskundigheidsbevordering en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na en de leerlingen bereiken in voldoende mate de eindtermen.

De planning van de activiteiten voor Nederlands en muzische vorming in de kleuterafdeling is weinig doelgericht. De differentiatie voor de verschillende leeftijdsgroepen in elke klas is bij de meeste leerkrachten niet planmatig opgenomen. Het onderwijsaanbod is zowel gericht op het mondeling en schriftelijk taalgebruik als op de taalbeschouwing. De school streeft naar levensecht onderwijs waarin Nederlands geïntegreerd in de projectwerking aan bod komt. Daardoor is er voortdurende samenhang tussen de verschillende domeinen. Het dagverloop, de brede projectmatige uitwerking en de variëteit aan speelwerkplekken zorgen voor samenhang tussen muzische vorming en andere leergebieden maar ook tussen de diverse domeinen van dit leergebied. De kleuters krijgen doorheen de dag vele kansen om actief in hun leefwereld vanuit hun fantasie en leergierigheid te experimenteren en te exploreren. Ouders kunnen de ontwikkeling van hun kleuter volgen via het uitgebreide berenrapport.

In de lagere afdeling kunnen de leerkrachten hun aanbod doelgericht plannen. Ze kunnen leerplandoelen die niet gegarandeerd in de projectdoelen opgenomen zijn, meer bewust opnemen als focusdoelen en deze gericht n streven. De klaspraktijk toont aan dat de leerlingen in natuurlijke situaties met taal omgaan. De leerkrachten hebben aandacht voor de leefwereld van de kinderen. Ze vertrekken vooral vanuit de door de kinderen geschreven vrije teksten om de theoretische kennis van de Nederlandse taal en de daarbijhorende heuristieken te verwerven en toe te passen. Bij de evaluatie is overwegend aandacht voor foutloos schrijven en taalsystematiek en in mindere mate voor de andere domeinen. Doorheen de dagelijkse praktijk stimuleren de leerkrachten de creativiteit. De leerlingen krijgen ruim kansen om hun impressies op expressieve en creatieve wijze te uiten. Recent hebben de leerkrachten oog voor een bredere benadering van alle domeinen en mogelijke technieken binnen het leergebied muzische vorming. De muzische vorderingen van de leerlingen worden niet in beeld gebracht. Over muzische vorming wordt nauwelijks gerapporteerd. De brede evaluatie en de rapportering van beide leergebieden kan aan belang winnen.

Vanuit haar visie en ook in de praktijk hecht de school veel belang aan de sociale en emotionele begeleiding van de kinderen. De leerkrachten hebben oog voor het welzijn van de kinderen. Tijdens de klassenraad op klasniveau kunnen de kinderen hun grieven ter sprake brengen. Tijdens de klassenraden op schoolniveau buigen de teamleden zich over eventuele problemen, zo ook de sociale en emotionele moeilijkheden. Binnen de zorgwerking krijgt de socio-emotionele begeleiding extra aandacht. Op school en in de klassen zijn duidelijke afspraken en structuren. Er zijn vele informele kindgesprekken. De school wil deze nog meer formaliseren en zo proactief omgaan met problemen.

De leerkrachten krijgen ruim mogelijkheden om zich te professionaliseren en maken daar daadwerkelijk gebruik van. Het team heeft een open houding ten aanzien van vernieuwingen en is bereid en in staat tot kritische zelfreflectie. Ook via samenwerking en allerlei (in)formele gespreksvormen leren leerkrachten van en met elkaar. De school zet volop in op de deskundigheidsbevordering maar het bestuderen van de leerplannen kan aan belang winnen.

De directeur hanteert een democratische leiderschapsstijl. Zij laat inspraak toe en heeft oog voor de haalbaarheid van de gedragen voorstellen. Zij wordt door de leerkrachten ervaren als 'gedreven' en 'aanmoedigend'. Ze is communicatief sterk naar de teamleden, de ouders en de kinderen. Bovendien beschikt zij over voldoende inhoudelijke expertise om de leerkrachten effectief te coachen en te ondersteunen. Vanuit een gedragen visie en een gedeeld verantwoordelijkheidsgevoel is het voltallige team betrokken bij de schoolwerking. De doelgerichtheid en een planmatige uitwerking van de schoolprioriteiten en de daaraan gekoppelde professionalisering hebben groeikansen.

De onderwijsinspectie onderzocht de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) aan de hand van een instrument met vragenlijst. Ze hecht veel belang aan de mate waarin de instelling tekorten op het vlak van BVH systematisch opspoot en daadkrachtig beheerst. De klassen zijn hedendaags ingericht, voldoende ruim en net onderhouden. De onderwijsinspectie dringt erop aan dat de geurhinder in de centrale hal en het sanitair blok degelijk aangepakt wordt.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

Het team van De Harp werkt goed samen, is kritisch en veranderingsbereid en streeft naar positieve relaties ten aanzien van elkaar, de kinderen, de ouders en externen. Het welzijn van al deze partners staat voorop. Gezien de bereidheid van het team en de motiverende aanpak van de directeur, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat de school blijvend kwaliteitsvol onderwijs zal garanderen. Ze besluit deze doorlichting met een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is zowel gericht op het mondeling en schriftelijk taalgebruik als op de taalbeschouwing. De school streeft naar levensecht onderwijs waarin Nederlands geïntegreerd in de projectwerking aan bod komt. Daardoor is er voortdurende samenhang tussen de verschillende domeinen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Het dagverloop, de brede projectmatige uitwerking en de variëteit aan speelwerkplekken zorgen voor samenhang tussen muzische vorming en andere leergebieden maar ook tussen de diverse domeinen van dit leergebied. De kleuters krijgen kansen om de eigen creativiteit te ontwikkelen. Er is een brede aanpak aanwezig waarbij de kleuters actief en betrokken experimenteren en exploreren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Alle leergebieden, zo ook Nederlands en muzische vorming, worden geïntegreerd aangeboden in projecten. De leerkrachten gebruiken het doelenboek van de eigen onderwijskoepel als referentiekader, maar dit is weinig richtinggevend voor de klaspraktijk. De effectieve planning is weinig doelgericht. In het digitaal registratiesysteem klikken ze voor hun projecten en weerkerende activiteiten de cluster- en focusdoelen aan. Geregeld kunnen ze checken of de doelen aan bod kwamen en welke doelen nog nagestreefd moeten worden. De kleuters weten tot welke leeftijdsgroep binnen de klas ze behoren. Hoewel de leerplandoelen opgebouwd zijn volgens jongste kleuters en oudste kleuters, is differentiatie of gradatie weinig opgenomen in de planningsdocumenten.

De dagplanning van de activiteiten bespreken de leerkrachten samen met de kleuters in de praatronde en geven daarvan een neerslag in het leefboek dat ter inzage ligt voor de ouders. Ze noteren het dagverloop of stellen een webschema op met de verschillende activiteiten. Hierbij kunnen de leerkrachten focusdoelen opnemen.

In de praktijk zorgen de kleuteronderwijzers voor een breed en gevarieerd aanbod. Voor Nederlands ligt het accent vooral op het stimuleren van de communicatie en het werken aan spreekdurf. De mondelinge taalvaardigheid en luisterbereidheid krijgen vele kansen in de kringgesprekken en bij de activiteiten. Kleuters vertellen ronduit over belevingen en gebeurtenissen die door de leerkracht opgeschreven worden. Daarbij zorgen de kleuters voor een muzische illustratie. De speelwerkplekken en waarnemingen zorgen voor taaluitingen. Versjes en poppenkast/toneel zijn voorbeelden van creatief taalgebruik; waarbij de kleuters expressief kunnen reageren en belevenissen uitbeelden.

Ter ondersteuning van het aanvankelijk lezen en schrijven zijn een leeshoek en een schrijfhoek in elke klas ingericht waarin de activiteiten en de materialen stimulerend werken. De kleuters ervaren dat gesproken taal vastgelegd en gelezen kan worden. De oudste kleuters werken gericht rond vormkenmerken van taal. Zowel het beeld van drukletters als script kan op diverse manieren ingeoefend worden.

De teamleden zijn alert voor het vermijden van didactische vervroeging en te sterke verschooning.

De kleuters werken zowel in het horizontale als verticale vlak. Opvallend is de aandacht voor fijne motoriek (vouwen, knippen maar ook schrijfpatronen) en schrijfhouding. Er wordt ook gewerkt rond een specifieke bewegingsmethode ter ondersteuning van de schrijfmotoriek. Hier kan de afstemming en doorgaande lijn nog eens nagekeken worden. De kleuters kunnen zelf opnieuw een verhaal opbouwen door prenten in een logische volgorde te leggen en ook meer functionele schrijftaakjes zoals iets tekenen als brief of boodschap en het noteren van het resultaat van een proefje komen voor.

De liefde voor boeken en schriftelijke verhalen wordt gestimuleerd. Voorlezen en leesplezier krijgen extra aandacht. Oudere leerlingen en ouders worden daarvoor ingeschakeld. Geregeld komen leerlingen uit het eerste leerjaar hun vrije teksten voorlezen in de klas.

In de klassen is weinig differentiatie merkbaar en zijn meerdere symbolen en gevisualiseerde afspraken moeilijk herkenbaar voor de jongste kleuters.

De leerkrachten willen de kleuters laten nadenken over taal en nieuwsgierig maken over hoe taal in elkaar zit. Er wordt gewerkt aan de ontluikende geletterdheid onder meer via klankherkenning, rijmen, ritmisch klappen, hakken en plakken en de begin- en eindletter. Dit gebeurt in de kring maar ook soms als kort tussendoortje of door gebruik van werkblaadjes.

Interculturele gerichtheid als onderdeel van taalbeschouwing mag meer op de voorgrond treden. Een woordenschatbeleid ontbreekt. Er is weinig nagedacht over de selectie en het vastzetten van woordenschat.

De klaswerking en het dagverloop zijn gericht op een brede projectmatige uitwerking dat zorgt voor horizontale samenhang tussen de diverse leergebieden. Vanuit de pedagogische onderwijsmethode is er gericht aandacht voor de brede harmonische ontwikkeling door de uitwerking van de projecten waarbij alle ontwikkelingsdomeinen aan bod komen: de lichamelijke, cognitieve, motorische en creatieve ontwikkeling van de kleuters. Vanuit deze visie confronteren de leerkrachten de kleuters met de culturele rijkdom. Ze laten ze de kinderen doorheen de dag actief hun leefwereld vanuit hun fantasie en leergierigheid ontdekken. Alle domeinen van muzische vorming komen aan bod. Zo vinden we een variatie aan technieken van beeld, wordt er gezongen en gemusiceerd met instrumenten, kunnen de kleuters binnen drama bijvoorbeeld rollenspelen en uitbeelden en dansen als muzisch bewegen. Muzisch mediagebruik komt tot uiting bij onder meer het nemen van foto's en die te verwerken en een stop-motionfilmpje maken.

Regelmatig organiseren de leerkrachten ateliers en kunnen de kleuters hun kunsten tonen tijdens de speech. Cultuureducatie wordt bevorderd bij bezoeken aan musea en theater doorheen de kleutertijd.

Sinds kort registreren de leerkrachten hun aanbod muzische vorming. Daarbij ligt de nadruk vooral op de verscheidenheid van technieken binnen de verschillende domeinen. De visie van het leerplan en de kerngedachten van de eindtermen zijn alsnog minder gekend.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Klasmanagement</i>	Voor de middag en op het einde van de dag stoppen de activiteiten in een klas vroeger dan officieel aangegeven dit om de drukte in de grote zaal te vermijden. De kleuters gaan dan naar het STIBO (Stedelijk Initiatief Buitenschoolse Opvang) waar de kleuterleerkracht nog een verhaaltje voorleest. De mate waarin dit voorlezen nog bijdraagt tot het klasgebeuren, is sterk te betwijfelen. De school kan inspanningen doen om de effectieve onderwijstijd ten volle te gebruiken.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	In alle klassen zijn voldoende opvoedende spelen en materialen aanwezig om de kinderen zowel taalkundig als muzisch uit te dagen. De boekenhoek is uitgebreid met themaboekjes, vrije tekstenboeken, kijk- en prentenboeken en zoekboeken. De klasinventaris rond expressiematerialen beperkt zich tot materialen beeldende vorming (verfsponsjes, stempels, wasco's). Bij observatie is duidelijk meer materiaal aanwezig zodat ook andere muzische domeinen voldoende aandacht kunnen krijgen. Meerdere klassen staan 'vol' tot 'overvol' met meubilair en materialen waardoor het vrij bewegen en het grof motorisch bewegen (vooral voor de jongste kleuters) beperkt is. Ook zijn in sommige klassen de ramen te veel afgeschermd en verduisterd waardoor natuurlijk daglicht weinig in de klas komt.
Materieel beheer Infrastructuur	De centrale inkomsthal van de school wordt gebruikt als polyvalente zaal. Er is ruimte om kunstwerkjes te exposeren en opgedane kennis en kunde tijdens de maandelijkse speech naar de andere kinderen en (groot)ouders over te brengen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De leerkrachten observeren regelmatig de leerlingen. Zowel taalvaardigheden als muzische – technische vaardigheden komen daarbij aan bod. Leerkrachten houden individuele screenings en losse individuele observaties bij. Een diepgaande analyse ontbreekt echter bijvoorbeeld bij de kindtekening. Welke taalaspecten geobserveerd worden, is leerkrachtafhankelijk. De school kiest er momenteel voor om schoolrijpheidstesten en gestandaardiseerde taalvaardigheidstesten niet verder te gebruiken. De kring wordt gebruikt voor de planning van de activiteiten maar ook voor reflectie en evaluatie. Het berenrapportje is een evaluatiedocument dat gebaseerd is op een selectie van decretale ontwikkelingsdoelen en dat doorheen de hele kleuterleeftijd wordt gebruikt. Daardoor fungeert het ook als kindvolgsysteem. De ouders kunnen de evolutie over de ontwikkeling van hun kleuter aflezen. Waar nodig schrijven de leerkrachten nog bijkomende commentaar. Het wordt tweemaal per jaar meegegeven. De domeinen binnen Nederlands en muzische vorming zijn erin opgenomen. Muzische vorming beperkt zich echter hoofdzakelijk tot uitvoeren van muzische technieken en minder op beschouwen en beleven.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De leerkrachten krijgen vooral een zicht op de ontwikkeling van kinderen via het digitaal registratiesysteem en het berenrapportje. Aangezien de kleuters meerdere jaren in dezelfde klas blijven, hebben de leerkrachten zicht op de ontwikkeling van het kind. In de klassenraad bespreken de leerkrachten samen met de zorgcoördinator en de directeur de vorderingen van de kleuters. Oudercontacten en overgangsgesprekken worden degelijk voorbereid en geven een totaalbeeld van de kleuters. De basiszorg situeert zich vooral op niveau van het natuurlijke handelen van de klasleerkracht. De leerkracht probeert taal te ontlocken, zaken te visualiseren en te herhalen voor wie het wenselijk is. Regelmatig zijn er gerichte activiteiten voor een bepaalde leeftijdsgroep. Zo worden de klassen tweewekelijks een dag opgesplitst voor techniek en is er extra aandacht voor de jongste kleuters.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De leerlingen kunnen in natuurlijke situaties met taal omgaan. De school gaat uit van de leefwereld van de kinderen om de theoretische kennis en de daarbijhorende heuristieken te verwerven en toe te passen.

Curriculum	Als referentiekader verwijzen de leerkrachten naar het doelenboek dat
Onderwijsaanbod	aangereikt wordt door de eigen onderwijskoepel. Elke leerkracht beschikt over
<i>Referentiekader</i>	een jaarplan dat een overzicht van de leerstof biedt. Bij de meeste leerkrachten
<i>Planning</i>	bestaat dit echter uitsluitend uit onderwerpen spelling en taalsystematiek. De
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leerkrachten vullen tijdens het schooljaar de data aan wanneer een onderwerp in
<i>Samenhang</i>	de projecten of uit vrije teksten aan bod gekomen is. Op die manier bewaken ze
<i>Brede harmonische vorming</i>	of alle leerstof door het ervaringsgericht werken naar voor komt. Eventueel
<i>Actief leren</i>	bieden ze leerstofonderwerpen aan die niet door de leerlingen werden
	aangebracht. De meeste leerkrachten noteren in het digitale registratiesysteem
	cluster- en focusdoelen voor de projectwerking. Ook leerplandoelen Nederlands
	zijn daarbij opgenomen. Een doelgerichte planning uitbouwen binnen de
	freinetmethode, valt vele leerkrachten moeilijk. De individuele
	planningsdocumenten zijn sterk leerkrachtafhankelijk. Slechts enkele
	leerkrachten leggen een dagvoorbereiding met concrete, evalueerbare lesdoelen
	voor. Andere beperken hun planning tot een summier weekrooster met
	lesonderwerpen of activiteiten. Welke de beoogde (les- en activiteiten-)doelen
	zijn en in welke mate deze uiteindelijk ook bereikt worden, is voor de
	leerkrachten onduidelijk. Er zijn geen schoolafspraken over het opnemen van
	differentiatie - voor de nochtans leeftijdsgemengde groepen - in de
	planningsdocumenten.
	De leerkrachten hebben aandacht voor natuurlijk leren. Er is zeker aandacht voor
	het functioneel mondeling en schriftelijk taalgebruik. In alle klassen vinden we
	overvloedig gerichte spreek- en luisteractiviteiten. Praatrondes, kringgesprekken,
	actualiteitenrondes, boekenrondes en spontaan vertellen zijn enkele
	voorbeelden van spreekansen die meermaals en vrijwel altijd
	leergebiedoverschrijdend gebeuren. Teksten schrijven komt vanuit de
	pedagogische methode frequent aan bod. Tekenend zijn de vrije teksten die ook
	als uitgangspunt dienen om spellingsmoeilijkheden en regels rond
	taalsystematiek aan te brengen. Ook andere schrijfopdrachten zoals een verhaal
	afmaken, een gedicht schrijven, een brief of e-mail opstellen (persoonlijk –
	zakelijk), schrijfsels voor de blog en een artikel voor de schoolkrant komen voor.
	De leerkrachten hebben aandacht voor het foutloos schrijven. Schrijfheuristieken
	zijn in het klasbeeld te zien.
	Schrijftechnische vaardigheden waren het vorig schooljaar prioritaire
	aandachtspunten binnen de school. Het team informeerde zich over de
	schriftbeelden en de nodige didactiek. Dit alles mondde uit in gewijzigde
	afspraken en gelijkgerichte aanpak van het schooleigen 'harschrift'.
	Binnen taalbeschouwing hebben de leerkrachten zowel aandacht voor het
	taalsysteem als voor het taalgebruik. Taalbeschouwing is voor een groot deel
	geïntegreerd in de toegepaste werkvormen zoals de vrije tekst, de rondes, de
	werkstukken en de projecten. De projecten en de werkstukken van de leerlingen
	zijn bronnen voor taalverrijking. Gezien de soms enge benadering vanuit de
	leerlingen, is voortdurende aandacht voor de uitbreiding van de taalschat
	noodzakelijk. Reflecteren over de gebruikte taal van zichzelf en / of de
	medeleerlingen is de gewoonte.

Het team hecht terecht veel belang aan leesonderricht. Het technisch en het expressief lezen en vooral het leesplezier krijgen extra aandacht. De leerkrachten stimuleren de leerlingen tot lezen van boeken. Regelmatig stellen de leerlingen hun boek voor tijdens de boekenronde. Geregeld is er samenwerking o.a. voor tutorlezen, niveaulezen en voorlezen met leerlingen uit hogere klassen en / of met ouders.

De horizontale samenhang met andere leergebieden is vanzelfsprekend waardoor een brede harmonische vorming gerealiseerd wordt.

In alle klassen krijgen de leerlingen kansen om actief de Nederlandse taal te verwerven. Via zelfstandig werk, in de vrije werktijd maar ook via partnerwerk en groepswork wordt leerstof verworven en ingeoefend. Hierbij is er samenhang met de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden, ICT en leren leren.

Meerdere werkvormen zich lenen tot differentiatie, toch ligt de meeste nadruk op het zelfstandig werk en het welbevinden van de leerlingen. Zo houden de leerlingen in de weekplanning per dagdeel bij waaraan ze actief werken.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De afstand tussen de klassen van de hoogste leefgroep en de speelplaats is vrij ver waardoor onderwijstijd door de verplaatsing verloren gaat.

Hoewel de school inspanningen levert, komt een aantal kinderen regelmatig te laat op school aan en missen ze een belangrijk deel van de praatronde. Niet alle leerkrachten hanteren een correct Standaardnederlands.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

In alle klassen hangen handgeschreven heuristieken uit die dienen als geheugensteuntje voor de leerlingen.

In elke klas is een uitgebreide klasbibliotheek waar zowel leesboeken als informatieve boeken zijn. Alle klassen brengen regelmatig een bezoek aan de nabijgelegen stadsbibliotheek.

Er zijn voldoende woordenboeken en spreekwoordenboeken in de hogere klassen aanwezig. Er zijn ICT-voorzieningen in alle klassen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie van het leergebied is leerkrachtafhankelijk. Waar sommige leerkrachten bewust met de kinderen reflecteren over de les of over een bepaalde opdracht, wordt in andere klassen nauwelijks nagegaan of de leerlingen (het dikwijls impliciet vooropgestelde) lesdoel wel bereiken.

De leerlingen maken toetsen. Foutenanalyses worden aangewend om remediërende acties te organiseren.

Doorheen de lagere schoolloopbaan worden genormeerde tests voor leesvoorwaarden afgenomen. De meeste leerlingen lezen vrij vroeg vlot en expressief. Op een uitzondering na behalen alle leerlingen het hoogste leesniveau in de derde leefgroep. De toetsen van de eigen onderwijskoepel voor Nederlands op het einde van de lagere afdeling zijn positief.

Het leerlingvolgsysteem biedt weinig zicht op de individuele leervorderingen van de leerlingen.

De leerstofinhouden voor Nederlands die aan bod komen doorheen het schooljaar staan vermeld in het rapport. Er wordt hierbij een verdeling gemaakt tussen schrijven en taalbeschouwing. Binnen de leefgroep zijn de onderwerpen voor beide leeftijdsgroepen identiek. Schrijven wordt meermaals verengd tot foutloos schrijven (spelling). De onderwerpen taalbeschouwing handelen vooral over taalsystematiek. Verder in het rapport geeft de leerkracht feedback over spreken, praatronde, luisteren, lezen, boekenronde, spelling, taalbeschouwing en vrije tekst. De criteria waarop de uitspraak verworven / niet verworven gebaseerd is, zijn niet opgenomen. Ouders kunnen de toetsen inkijken en een individueel oudercontact is steeds mogelijk.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Alle leerkrachten streven ernaar dat hun leerlingen het totaalaanbod verwerken via de projecten. De leerkrachten van de hoogste leefgroep bieden meermaals gerichte leerstof aan. Dit enerzijds om bij te sturen in het aanbod, anderzijds om voor te bereiden op het secundair onderwijs.

In het kader van zorgverbreding kunnen de leerkrachten rekenen op de ondersteuning van de zorgcoördinator en de ondersteunende leerkrachten.

Bij de aanvang van de lagere afdeling wordt de schoolse taalvaardigheid in kaart gebracht.

Leerkrachten verwoorden eventuele uitvallers zoveel mogelijk te helpen door klasinterne differentiatie. De organisatie in leefgroepen maakt dat de oudste leerlingen van elke groep regelmatig de leerstof kunnen herhalen. Hoewel in de visie staat dat er rekening gehouden wordt met individuele verschillen, is doelgerichte differentiatie niet opgenomen in de planningsdocumenten. Gradatie in het aanbod binnen de leefgroep, evenals differentiatie in het aanbod en bij de oefeningen is minder evident.

De leerlingengegevens en verslagen uit de klassenraden worden digitaal bijgehouden.

De ondersteuningsuren worden ingezet waar de noden het hoogst zijn en kunnen in de loop van het schooljaar wijzigen. Zo krijgen enkele kinderen uit de eerste graad nu specifieke taalondersteuning. Enkele leerlingen kunnen rekenen op sticordi-maatregelen. (stimuleren, compenseren, remediëren en dispensereren) Regelmatig wordt een leefgroep opgesplitst om moeilijkere leerstof leeftijds- of niveaugebonden aan te brengen.

Een aantal kinderen krijgt externe hulpverlening. Daarover is er regelmatig multidisciplinair overleg.

In de school zijn weinig kinderen aanwezig met leerachterstand, zittenblijven wordt zoveel als mogelijk vermeden.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. Doorheen de dagelijkse praktijk stimuleren de leerkrachten de creativiteit. De leerlingen krijgen ruim kansen om hun impressies op expressieve en creatieve wijze te uiten.

Curriculum
Onderwijsaanbod

Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

In de projectwerking worden cluster- en focusdoelen muzische vorming opgenomen.

Sinds dit jaar gebruiken de meeste leerkrachten een door de onderwijskoepel opgesteld referentiekader. Daardoor krijgen ze een beeld van de aangeboden domeinen en van mogelijke technieken. De leerkrachten verwoorden dit inspirerend te vinden zowel voor het aanbod als voor de bewaking. In de weekplanningen treffen we nauwelijks focusdoelen muzische vorming aan. De leerplandoelen en de uitgangspunten van het leerplan hebben weinig betekenis noch bij de voorbereiding, noch bij de uitwerking in de praktijk.

In de klaspraktijk echter komen alle domeinen aan bod.

Vooraf beeldende expressie is sterk vertegenwoordigd bij de illustraties die de leerlingen maken bij onder meer hun vrije teksten en boekbesprekingen. Bij de ateliers maken de leerlingen kennis met voor hen minder gekende technieken. De leerlingen beleven muziek in alle mogelijke variaties. Na de pauzes weerklinkt muziek in de centrale ruimte wat een rustgevende sfeer bewerkstelligt. De kinderen kunnen genieten van samenzang, ritmiek, zelf musiceren of begeleiden met instrumenten. Ze maken kennis met beroepsmuzikanten die hun instrumenten voorstellen en brengen een bezoek aan de opera.

Drama komt onder meer aan bod in rollenspel, toneel voor kleuters schrijven en opvoeren, uitbeelden van beroepen en plaatsen en voorstellen op de speech. Tijdens de poëzieronde maken leerlingen kennis met muzisch taalgebruik. Ook beweging wordt dikwijls in relatie met muziek en/of drama uitgevoerd. Hoewel het domein media niet intentioneel aan bod komt, maken de leerlingen er wel geregeld kennis mee en worden de eindtermen onder andere via de projectwerking nagestreefd. Toch is het aanbod hierbij dikwijls verengd tot het gebruik van apparatuur en ICT-vaardigheden.

De horizontale samenhang met andere leergebieden en domeinen is er altijd. In welke mate het leergebied gradueel opgebouwd is, is voor de leerkrachten niet duidelijk.

Meermaals fotograferen de leerkrachten of de leerlingen het geheel wat nadien op het web geplaatst wordt zodat ook de ouders en de kinderen zelf kunnen meegenieten van de activiteiten. Tijdens de ateliers en miniateliers komen alle domeinen aan bod. Ouders en/of grootouders en experts kunnen voor ondersteuning zorgen bij een bepaalde groep.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De school hecht veel belang aan het muzisch verwerken van leerstofonderdelen en –gehelen. Beeldende expressie, vooral tweedimensionaal komt daarbij veelvuldig aan bod. Leerlingen stimuleren om nieuwe technieken en andere domeinen uit het leergebied aan bod te laten komen, kan aan belang winnen. Het is lovenswaardig dat het leerlingenwerk door de medeleerlingen en ook door de (groot)ouders kan bewonderd worden tijdens informele momenten en formeel tijdens de maandelijkse speech.

Hoewel de leerlingen veel vrijheid genieten in de klas, heerst er overal een rustige werksfeer.

De klasblog krijgt invulling zowel van de kinderen als van de klasleerkracht.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Als centrumschool maakt de school gebruik van het culturele aanbod in de stad. De leerlingen krijgen verscheidene malen de kans om kennis te maken met het oeuvre van grote kunstenaars op het vlak van beeld en muziek. De klassen bezoeken meermaals musea zoals het modemuseum, SMAK en het designmuseum. Er is een nauwe samenwerking met het kunstencentrum Vooruit die workshops met auteurs organiseert voor kinderen. Ook buiten de schooluren staat de school open voor atelierwerking.

De school beschikt over veel materialen om beeldende expressie mogelijk te maken. Ook zijn er muzische koffers met muziekinstrumenten. Vrijwel alle klassen beschikken over veel ruimte waar de kinderen zich muzisch kunnen uitleven.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De visie op evaluatie van muzische doelen is weinig uitgeklaard. Alle leerkrachten verwoorden dat procesevaluatie de voorrang heeft op productevaluatie. Ze hebben echter geen passende methodieken of instrumenten om dit toe te passen. Diepgaandere reflectie met de kinderen, uitgaande van evalueerbare lesdoelen en/of gericht op het bijsturen van de muzische activiteit is nog weinig toepasselijk.

Hoewel de inleidende brief van het rapport verwoordt 'de visie van Freinet en de huidige eindtermen die uitgaan van het ministerie vormen de basis van dit rapport' wordt over muzische vorming nauwelijks gerapporteerd. De decretale eindtermen zijn geen uitgangspunt om muzische vorming te evalueren en waar mogelijk bij te sturen. Slechts sporadisch komt muzische vorming voor in de feedback. Het betreft dan meermaals de werkhouding en niet zozeer het muzisch evolueren van de leerling.

Begeleiding	Er zijn geen afspraken en procedures om een beeld te krijgen over de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen voor dit leergebied.
Leerbegeleiding	
<i>Beeldvorming</i>	De vrije teksten en de tekeningen zijn dikwijls uitgangspunt voor kindgesprekken. Interventies komen overwegend geïntegreerd tijdens de les aan bod voor technische en motorische aspecten, bijvoorbeeld knippen en penseel hanteren.
<i>Zorg</i>	Talenten worden af en toe betrokken in de begeleiding van de zorg.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De werkwijze van de instelling toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die voldoende uitgeschreven zijn en vallen onder het beheer van de stedelijke overheid. De diensten beschikken over een voldoende budget om de tekorten en inbreuken weg te werken.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten en van de preventieadviseur van de stad Gent zijn enkele tekorten opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting grotendeels opgelost. Momenteel wordt de traphal naar de hoogste klassen geschilderd. Wanneer leerkrachten mankementen vaststellen, schrijven ze 'een werkbon' waarna de technische dienst het ongemak vrij snel aanpakt.

Tijdens het bezoek door de onderwijsinspectie ter plaatse valt op dat er ernstige geurhinder is in de centrale hal en in het sanitair blok. Dit werd bij de vorige doorlichting van januari 2008 al vermeld en dient dringend aangepakt te worden. In de centrale hal vormt de authentieke balustrade valgevaar voor de kinderen. Het is ten eerste aan te raden de leerlingen op het valgevaar te wijzen. In enkele klassen belemmeren de vele meubels en overvloedige materialen de vrije bewegingsruimte. Het is sterk aanbevolen een meer open werk- en leeromgeving te creëren. Dit zal ook de brandveiligheid verhogen. Het is ook aan te raden om de natuurlijke lichtinval langs de ramen zoveel als mogelijk toe te laten.

De klassen, gangen en de centrale ontvangstruimte zijn net en onderhouden. De binnenspeelplaats vertoont oneffenheden waardoor bij regenweer plassen ontstaan.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoorde en weggewerkt, de realisatie van oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende bemerkingen aan te pakken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	neen
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De school stelt jaarlijks vanuit een aanvoelen en minder vanuit een systematische sterkte – zwakte analyse een aantal prioritaire werkpunten voorop. Groeps- en individuele vormingsinitiatieven worden daaraan gekoppeld. De teamnascholingen zijn vooral gebaseerd op de lopende prioriteiten. Zo wordt momenteel gewerkt rond vrije teksten en wordt de prioriteit van het vorige schooljaar, het traject rond ICT, afgewerkt. Er is een nascholingsplan dat eerder een oplisting is van de geplande team- en individuele nascholingen. De individuele nascholingen gaan uit van eigen noden en interesses en worden door individuele leerkrachten of groepjes leerkrachten bijgewoond. De school streeft ernaar dat alle teamleden op de hoogte zijn van de methode volgens Freinet en investeert jaarlijks in korte en langdurige opleidingen voor leerkrachten. Leren van elkaar is mogelijk in de school maar ook in de collegagroepen met andere scholen.
- Ondersteuning** Zowel op individueel als op teamniveau worden frequent nascholingen gevolgd. De school laat zich hierbij ook ondersteunen door de pedagogische begeleiding. Leerkrachten benadrukken dat het natuurlijk en functioneel samenwerken ook voor heel wat professionaliseringskansen zorgt. Een voorbeeld daarvan is dat de leerkracht de les Frans bijwoont die gegeven wordt door de vakleerkracht. De zorgcoördinator en de directeur maar ook de individuele leerkrachten maken deel uit van collegagroepen van andere scholen om kennis te delen. Meerdere leerkrachten volg(d)en langdurige opleidingen rond de pedagogische visie. In de leraarszaal is ook vakliteratuur voor handen. Deze informatie wordt vooral gebruikt in functie van problemen welke leerkrachten ontmoeten in hun praktijk. De zorgcoördinator geeft ook achtergrondinformatie op vraag van de klasleerkracht. Coaching van leerkrachten op vlak van leerkrachtvaardigheden gebeurt vooral door de directeur. De klasbezoeken en nabesprekingen door de directeur worden als interessant en aanmoedigend ervaren. Tijdens de teamvergaderingen komen ook inhoudelijke thema's aan bod en er wordt geregeld opgesplitst per niveau.
- Doeltreffendheid** De leerkrachten geven aan elkaar feedback over de gevolgde nascholingen via de teamvergadering. Ze passen de bruikbare tips ook in de eigen klaspraktijk toe of maken materialen naar aanleiding van de gevolgde nascholingen. Zo ontwikkelde de school een eigen 'harpschrift'. De school investeerde in een traject rond het ICT-beleid. Van het gevolgde traject zijn sporen in de klas- en zorgwerking overgehouden. Het team besloot om de i-pads niet in de klaspraktijk in te voeren.

Ontwikkeling De vele professionaliseringsinitiatieven en de open houding ten aanzien van vernieuwende ideeën tonen aan dat de school een ontwikkelingsgerichte aanpak nastreeft.

Enkele teamleden zijn expert in bepaalde domeinen; dit wordt echter nog niet altijd optimaal gebruikt. De school wil daaraan tegemoet komen. Zo zal het deelleerplan muziek door een collega met theorie en praktijkvoorbeelden uitgediept worden en zal de directeur het deelleerplan muzisch bewegen voorstellen.

Een planning van schoolprioriteiten op korte en middellange termijn en daaraan gekoppeld een effectief en doelgericht nascholingsplan opzetten, is een uitdaging.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid In het pedagogisch project zijn welbevinden en betrokkenheid uitgangspunten voor het onderwijs. Vanuit de zorgvisie zet het team in op kinderen met sociale en emotionele problemen. Conflicthantering is specifiek opgenomen in de functie van de zorgleerkracht. In elke leefgroep zijn klasafspraken opgesteld met als doel een positief klas- en schoolklimaat te bevorderen.

Driemaal in het jaar vullen de leerlingen daarvoor een zelfevaluatie in met smileys. Ze beoordelen de eigen werkhouding.

Ondersteuning In alle klassen heerst een aangename sfeer. Doorheen de dag stimuleren de leerkrachten de leerlingen en geven overwegend bevestigende feedback. De coöperatieve werkvormen en het toekennen van verantwoordelijkheden aan kinderen, maakt dat deze betrokken zijn.

Tijdens de klassenraden op klasniveau bespreekt de leerkracht met de leerlingen eventuele problemen of worden er afspraken gemaakt. Zo kozen de leerlingen van de tweede leefgroep voor ‘kaartenvriendjes’ en in meerdere klassen zijn de oudste leerlingen pater van de jongere leerlingen. Zowel positieve als negatieve ervaringen komen ter sprake. Leerlingen kunnen er elkaar beoordelen, leren omgaan met kritiek en het zelfvertrouwen wordt gesterkt.

Op de speelplaats zijn een aantal afspraken. Time-out is mogelijk voor kinderen met problemen. Vooral tijdens de sportactiviteiten en op vrije momenten kunnen zij zich terugtrekken. De zorgcoördinator fungeert hierbij als vertrouwenspersoon.

Naar aanleiding van de rapporten of bij occasionele situaties organiseren de leerkrachten geregeld kindgesprekken.

De kleuteronderwijzers hebben ruim aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en volgen die systematisch op via het berenrapport. De rubrieken conflicthantering, welbevinden en betrokkenheid en de houding tegenover anderen zijn in aparte items omschreven en worden meermaals toegelicht. Bij geregelde extra-murosactiviteiten gaat veel aandacht naar het sociaal-emotionele aspect.

Voor de ondersteuning kunnen de kinderen vooral rekenen op de leerkrachten. Hun begeleidersrol is hier een cruciale factor. De zorgcoördinator speelt bij het proces van de socio-emotionele ontwikkeling een belangrijke rol, zeker als er zich problemen voordoen. Zij ondersteunt hierbij de kinderen maar ook de leerkrachten. Bij zware of hardnekkige problemen doet ze een beroep op de medewerkers van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding of andere externen.

- Doeltreffendheid** Om een zicht te krijgen op het welbevinden van de leerlingen was er recent een formeel tevredenheidsonderzoek in de bovenbouw. De resultaten komen overeen met het Vlaamse gemiddelde. De school heeft tot nog toe geen actie ondernomen om deze enquête verder te analyseren. Meerdere (in)formele oudercontacten zorgen ervoor dat er duidelijke afstemming is tussen de school en de thuissituatie van de kinderen. Het team reflecteert over de doeltreffendheid van bepaalde acties tijdens de teamvergaderingen. Indien nodig gebeuren er bijstellingen.
- Ontwikkeling** Gestuurd door de schoolvisie en om de kinderen op te voeden tot zelfstandig denkende kritische burgers, blijft het team aandacht hebben voor de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen. Op meerdere teamvergaderingen en klassenraden denken de leerkrachten aan mogelijke initiatieven. De kindgesprekken meer gestructureerd aan bod laten komen is alvast een voornemen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur wordt sterk gewaardeerd door het team omwille van haar inzet en gedrevenheid. Ze legt de lat hoog, zowel voor zichzelf als voor de teamleden. Zij laat inspraak toe en heeft oog voor de mogelijkheden van de teamleden waardoor de voorstellen als haalbaar worden ervaren. Zij is communicatief zeer sterk zowel naar leerkrachten en ouders als naar de kinderen. De directeur neemt vooral een coachende rol op waarbij zij toegankelijk is voor de bespreking van eventuele problemen. Haar aanmoedigende stijl laat toe dat individuen en het team als geheel groeien. Er zijn diverse werkgroepen / deelteams – sommige ad hoc - aanwezig op school om het gehele team te betrekken bij het beleidsniveau.
- Visieontwikkeling** De visie van Freinet en het pedagogisch project van de school zijn duidelijk omschreven in het schoolwerkplan. Alle leerkrachten zijn ervan op de hoogte, kennen het en leven dit na. Het 'Harpalfabet' bundelt alle afspraken die in samenspraak opgesteld werden. Sociale vaardigheden zijn in deze school belangrijk. Niettegenstaande de ruimte voor zelfinitiatief, biedt de school een zekere mate van structuur aan. Dat de kinderen zich goed voelen, leren vanuit natuurlijke situaties en kunnen spreken voor een groep vindt de school waardevol. Daarvoor wordt ingezet op de projectwerking. De inspraak en de medewerking van de ouders en de kinderen is in de schoolwerking opgenomen.
- Besluitvorming** Beslissingen worden zoveel mogelijk op groepsniveau en in consensus genomen. De directeur zorgt ervoor dat iedereen daarvan op de hoogte blijft. Personeelsinformatie gebeurt vooral via persoonlijk contact of per e-mail. De teamvergaderingen zijn momenten van sterk overleg. Geregeld zijn die opgesplitst per niveau zodat meer niveaugebonden pedagogisch – didactische onderwerpen en organisatorische onderwerpen besproken worden. Daarnaast zijn meerdere overlegmomenten ingeroosterd waarbij de teamleden gezamenlijk nadenken over initiatieven en activiteiten plannen. De communicatie met de ouders gebeurt onder meer via de harpflash die maandelijks aan de ouders wordt verspreid. Volgens het pedagogisch project wil de school de kinderen leren samenwerken en verantwoordelijkheid dragen voor de groep. De kinderen krijgen onder andere via de kinderschoolraad mee inspraak in de organisatie van het klas- en schoolgebeuren. Ouders moeten kunnen meevoelen, meedenken, meewerken, meedoen en zich betrokken en gewaardeerd voelen. De ouderraad die bestaat uit ouders uit alle leefgroepen levert ook een actieve bijdrage aan het schoolleven. Hun participatie is voor de school belangrijk. Naast een aantal praktische bijdragen leveren ze ook ondersteuning en verrijking bij de lespraktijk als model en informatiebron bijvoorbeeld bij de ateliers.

Kwaliteitszorg	Het beleid draagt zorg voor het aanbieden van kwaliteitsonderwijs. De school genereert weinig harde output waardoor de eigen leerresultaten weinig afgestemd worden tegenover een vergelijkbare testgroep. De leerwinst van de kinderen wordt weinig in beeld gebracht. Resultaten van de toetsen eind lagere school en de uitslagen van de oud-leerlingen in het secundair onderwijs zijn bevredigend. De wijze waarop leerkrachten aangemoedigd en opgevolgd worden is sterk. De directeur voert klasbezoeken uit die uitmonden in besluiten en concrete aanbevelingen. Functionerings- en evaluatiegesprekken grijpen plaats waarbij aandacht is voor sterke punten en werkpunten worden aangewend om de teamleden verder te laten groeien in hun ontwikkeling. De leerkrachten ervaren deze initiatieven als verrijkend. Het hele team is betrokken bij de schoolwerking. De welzijnsenquête van het personeel van de stad Gent toont aan dat de positieve welzijnsindicatoren zeer hoog scoren in De Harp. Tevredenheid scoort hoogst bij alle personeelsleden van de stad, bevlogenheid, betrokkenheid en blijfintentie zijn eveneens zeer hoog. De onwelzijnsindicatoren waaronder cognitieve stress scoort minder goed. Hulpbronnen zoals beslissingsruimte en inspraak, ontplooiingsmogelijkheden, arbeidsvoorwaarden en collegialiteit scoren hoog. De school peilde naar het welbevinden van de leerlingen met een online enquête. Het resultaat toont geen significante verschillen met de Vlaamse leerlingenpopulatie. De school bevraagt ook de ouders van oud-leerlingen via een e-mail. Daaruit blijkt een algemene tevredenheid over het gegeven onderwijs.
GOK- en zorgbeleid	Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten nauw aan op de doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het hele schoolteam kent de effecten van de acties. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school biedt een onderwijsaanbod vanuit levensechte situaties en de leefwereld van de kinderen.
- De leerkrachten hebben aandacht voor actieve werk- en organisatievormen die de betrokkenheid van de leerlingen bij het leerproces verhogen.
- De leerkrachten stimuleren voortdurend de creativiteit.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school heeft sterke aandacht voor het sociaal en emotioneel welzijn van de kinderen.
- Het team is vernieuwingsbereid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Alle schoolactoren kennen en dragen de schoolvisie.
- De leerkrachten ervaren vertrouwen en ondersteuning van de directeur en waarderen de participatieve besluitvorming.
- De wijze waarop teamleden opgevolgd en aangemoedigd worden, is lovenswaardig.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school kan de leerplandoelen die niet gegarandeerd in de clusterdoelen opgenomen zijn, meer bewust nastreven als focusdoelen en aanbieden via de natuurlijke technieken.
- De school kan het aanbod doelgerichter plannen.
- De school kan haar evaluatiebeleid doelgerichter afstemmen op het leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan binnen de deskundigheidsbevordering de leerplanstudie een plaats geven.
- Om de druk en het evenwicht in de werking houdbaar te maken, kan de school prioriteiten uitzetten op korte en middellange termijn om daaraan een effectief en doelgericht nascholingsbeleid uit te bouwen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan het outputbeleid optimaliseren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De school moet de voorgeschreven procedure respecteren die leidt tot het afleveren van het getuigschrift. Ze moet de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het behalen van het getuigschrift aanleggen en bewaren. (Decreet Basisonderwijs, art 53-57)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Vera POLLIER de inspecteur-verslaggever	Cindy STEP de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	